

Σχεδίαση Ψηφιακών Κυκλωμάτων

Η φυσική σχεδίαση των FPGA

Νικόλαος Καββαδίας
nkavn@uop.gr

12 Ιανουαρίου 2011

- Εισαγωγή στις επαναδιαμορφώσιμες αρχιτεκτονικές
- Τοπολογίες διασύνδεσης
- Χαρακτηριστικά των επαναδιαμορφώσιμων αρχιτεκτονικών
- Προγραμματιζόμενοι διακόπτες
- Προγραμματιζόμενες διασυνδέσεις Xilinx
- Παρουσίαση μιας ερευνητικής αρχιτεκτονικής FPGA: AMDREL

Βασικά γνωρίσματα των επαναδιαμορφώσιμων αρχιτεκτονικών (reconfigurable architectures)

- Μια επαναδιαμορφώσιμη αρχιτεκτονική προσφέρει:
 - Μεγαλύτερη ευελιξία συγκρινόμενη με τις ASIC υλοποιήσεις
 - Υψηλότερες επιδόσεις από τις αντίστοιχες CPU ή DSP συσκευές
- Τα FPGA αποτελούν την κυριότερη κατηγορία επαναδιαμορφώσιμων αρχιτεκτονικών
- Μια αρχιτεκτονική FPGA χαρακτηρίζεται ως:
 - Διαμορφώσιμη: τροποποιούμενη κατά το χρόνο σχεδίασης
 - Επαναδιαμορφώσιμη: τροποποιούμενη έπειτα από την υλοποίηση της ψηφιακής σχεδίασης
 - Δυναμικά επαναδιαμορφώσιμη: μπορεί να τροποποιηθεί κατά το χρόνο εκτέλεσης/λειτουργίας της ψηφιακής σχεδίασης

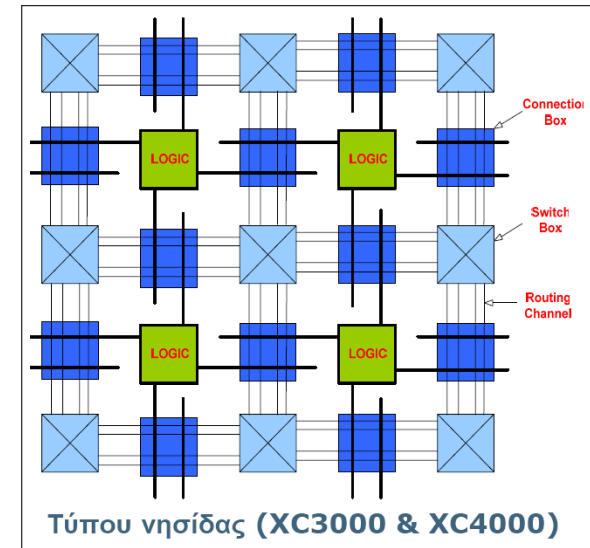
Σύγχρονες σχεδιαστικές απαιτήσεις για τα FPGA

- Οι σύγχρονες επαναδιαμορφώσιμες συσκευές πρέπει:
 - να εμφανίζουν μεγαλύτερες συχνότητες λειτουργίας
 - να καταναλώνουν λιγότερη ισχύ/ενέργεια
 - να καταλαμβάνουν μικρότερη επιφάνεια πυριτίου
- Απαιτήση για ανάπτυξη ετερογενών αρχιτεκτονικών
 - Η ανομοιομορφία προσφέρει πλήθος σχεδιαστικών κερδών
- Αποτέλεσμα είναι η ανάπτυξη platform-based επαναδιαμορφώσιμων αρχιτεκτονικών (π.χ. Virtex-4)
- Τα FPGA αποτελούνται από:
 - Λογικά μπλοκ
 - I/O μπλοκ
 - Προγραμματιζόμενη διασύνδεση

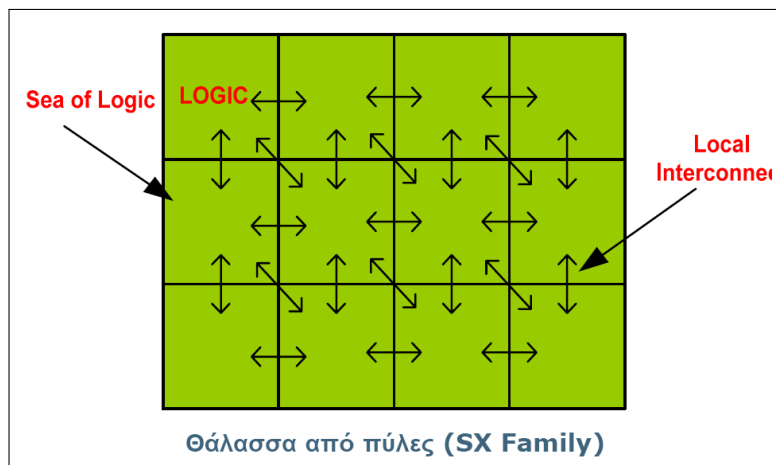
Εναλλακτικές τοπολογίες για FPGA

- Τύπου νησίδας (island-based)
- Τύπου θάλασσας από πύλες (sea-of-gates)
- Ιεραρχική τοπολογία
- Μιας διάστασης (coarse-grain reconfigurable: GARP, Chimaera)
- Τύπου πλέγματος (grid-based)
- Μερικώς διασταυρούμενη

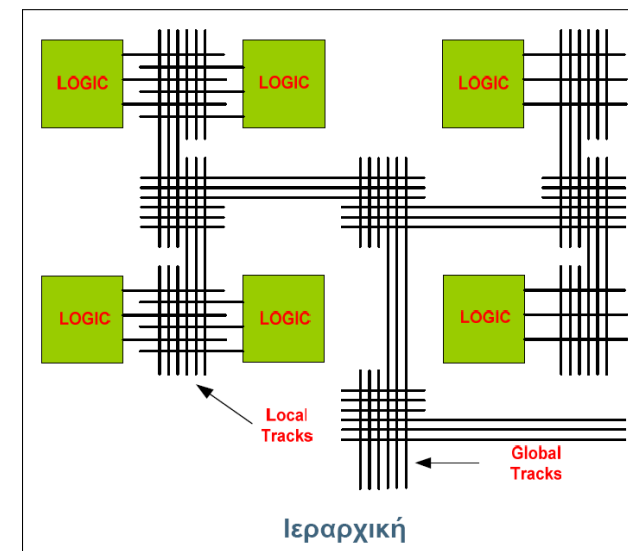
Τοπολογία τύπου νησίδας

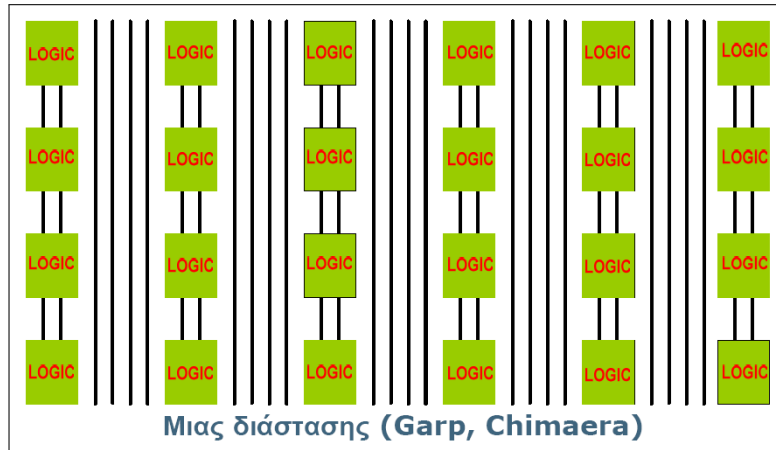
Τοπολογία θάλασσας από πύλες

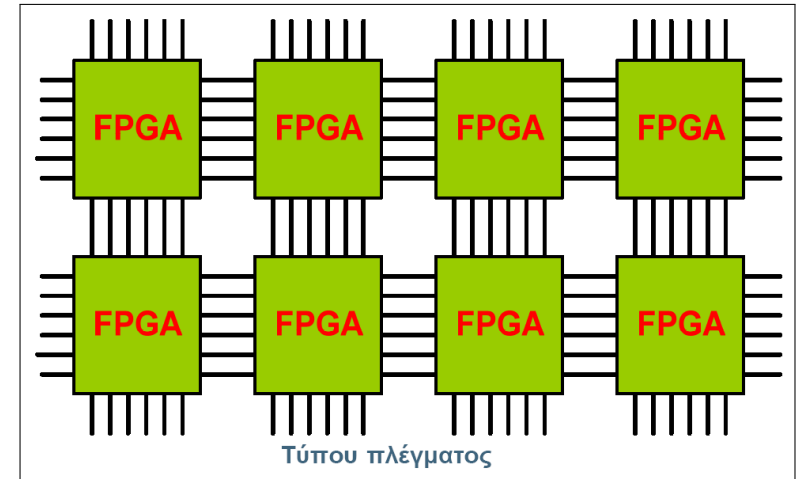
Ιεραρχική τοπολογία

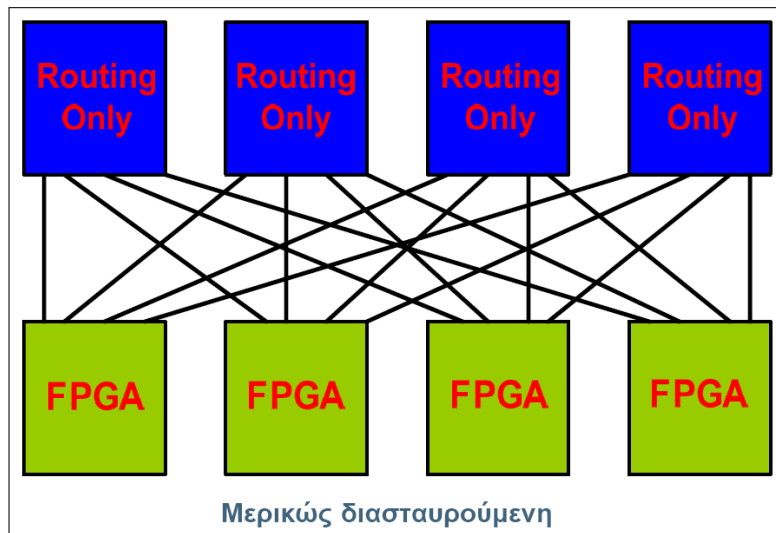
Μιας διάστασης

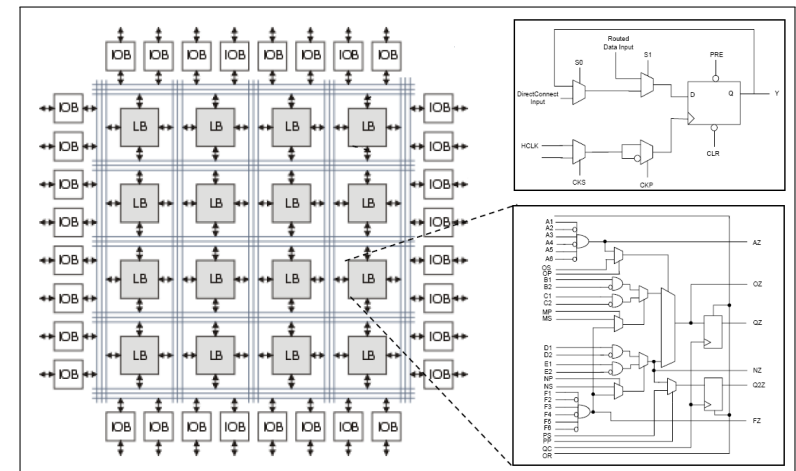
Τύπου πλέγματος

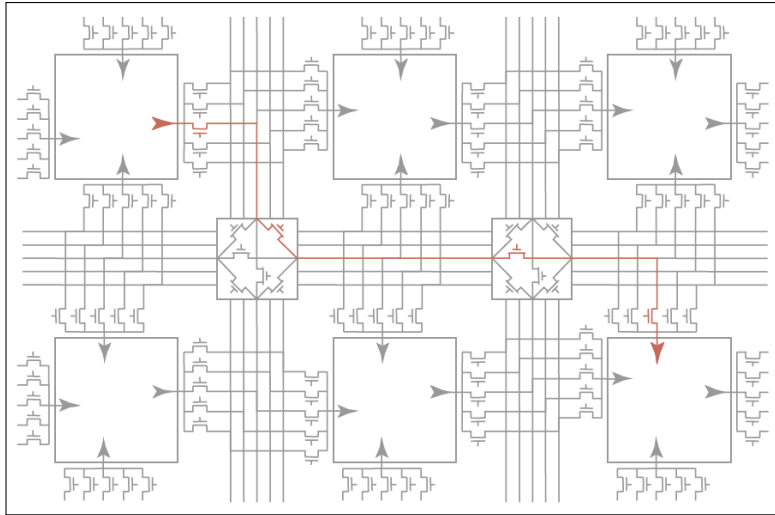
Μερικώς διασταυρούμενη

Δομή ενός τυπικού FPGA

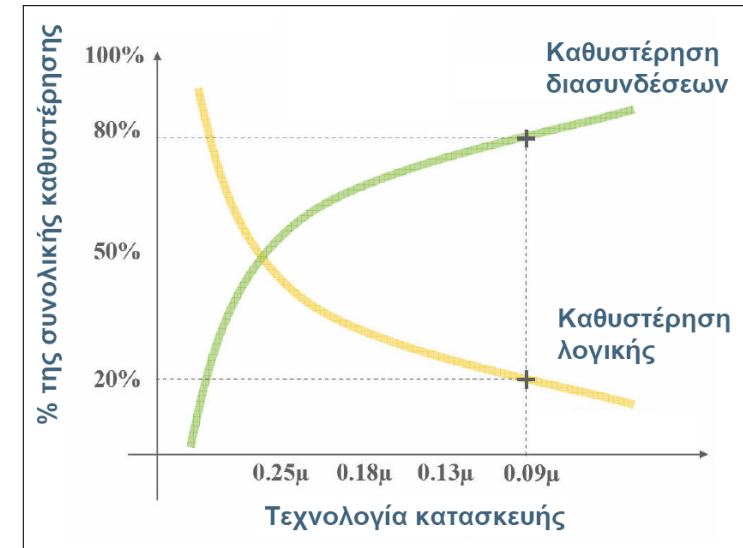

Άποψη ενός FPGA στο κυκλωματικό επίπεδο

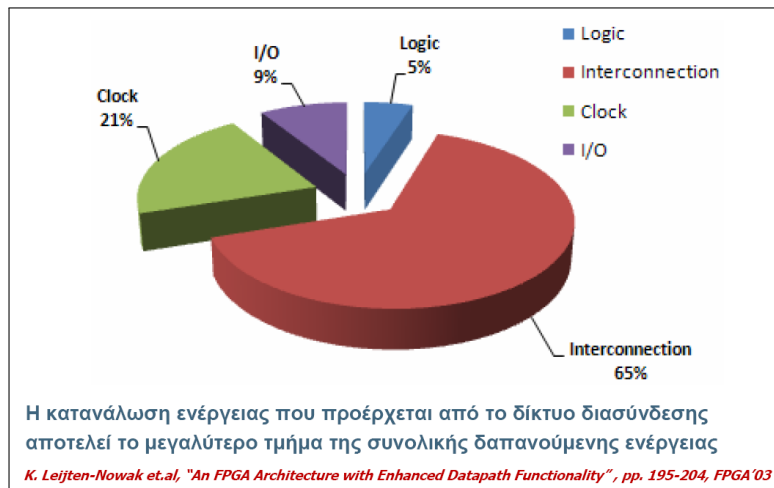
Νικόλαος Καββαδίας nkann@uop.gr Σχεδίαση Ψηφιακών Κυκλωμάτων

Παράγοντες που καθορίζουν την καθυστέρηση ενός FPGA

Νικόλαος Καββαδίας nkann@uop.gr Σχεδίαση Ψηφιακών Κυκλωμάτων

Παράγοντες που επηρεάζουν την κατανάλωση ενέργειας ενός FPGA

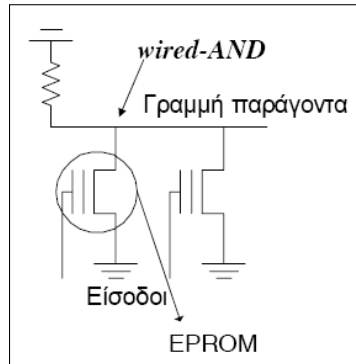
Νικόλαος Καββαδίας nkann@uop.gr Σχεδίαση Ψηφιακών Κυκλωμάτων

Προγραμματιζόμενοι διακόπτες: Γενικά στοιχεία

- Όταν προγραμματιστούν καθορίζουν τον τρόπο λειτουργίας του κυκλώματος
- Αρχικά χρησιμοποιήθηκαν οι ασφάλειες (fuses)
- Στα CPLDs χρησιμοποιούνται τα τρανζίστορ επιπλέουσας πύλης (floating gate transistors: FGMOS) που χρησιμοποιούνται και στις μνήμες EPROM και EEPROM
- Στα FPGAs χρησιμοποιούνται κύτταρα SRAM (SRAM cells) και αντιασφάλειες (antifuses)
- Συστήματα προγραμματισμού
 - Εργαστηριακός εξοπλισμός χαμηλού κόστους
 - Έχουν ειδικές υποδοχές (sockets) στις οποίες τοποθετείται το chip
 - Επικοινωνούν με workstations στα οποία εκτελείται το κατάλληλο λογισμικό προγραμματισμού
 - In System Programming: Προγραμματισμός μίας συσκευής μετά την τοποθέτησή της στο τυπωμένο κύκλωμα (PCB)

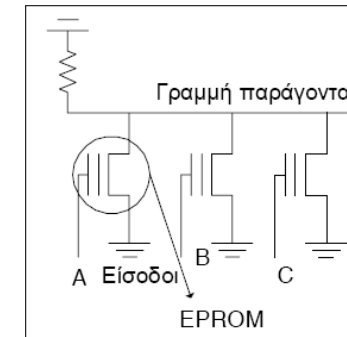
Νικόλαος Καββαδίας nkann@uop.gr Σχεδίαση Ψηφιακών Κυκλωμάτων

Προγραμματιζόμενοι διακόπτες: Τύπου EPROM, EEPROM

- Ανάλογα με τον προγραμματισμό τους βρίσκονται σε δύο καταστάσεις
- Ελέγχονται από το δυναμικό της πύλης τους
- Είναι μονίμως αποκομμένα, ανεξάρτητα από το δυναμικό της πύλης

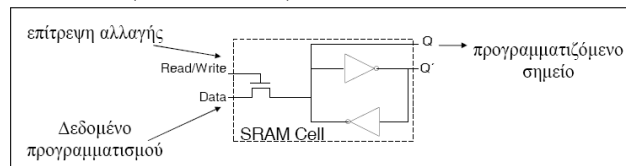
Παράδειγμα προγραμματισμού διακοπών τύπου EPROM

- Αν όλα τα τρανζίστορ είναι απρογραμματιστά τότε υλοποιείται η λογική συνάρτηση $F = (A + B + C)$
- Αν το τρανζίστορ A είναι προγραμματισμένο τότε υλοποιείται η συνάρτηση $F = (B + C)$, ενώ αγνοείται η είσοδος A

Κύτταρα SRAM

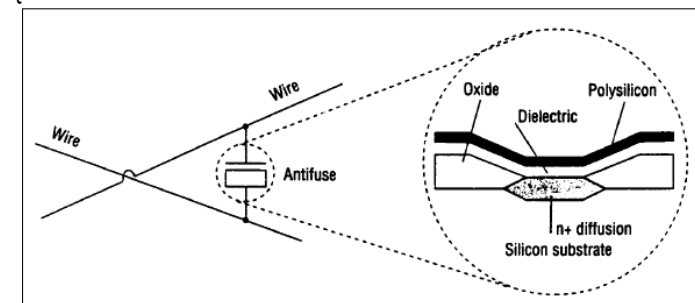
- Οι συσκευές FPGA χρησιμοποιούν κύτταρα SRAM και αντιασφάλεις για υλοποίηση λογικής (logic) και διασυνδέσεων (interconnect)

- Υλοποίηση λογικής
 - Θέτουν σε αγωγή τρανζίστορ τα οποία βραχυκυκλώνουν δύο γραμμές
- Υλοποίηση διασύνδεσης
 - Γραμμές επιλογής πολυπλεκτών: Μόνιμη διασύνδεση μίας από τις εισόδους του πολυπλέκτη στην έξοδό του
 - Εναλλακτική υλοποίηση με τρισταθείς απομονωτές (tristate buffers)

Αντιασφάλεις (antifuses) (1)

- Οι αντιασφάλεις είναι κυκλώματα τα οποία απρογραμματιστά έχουν πολύ υψηλή αντίσταση (ανοικτά κυκλώματα) ενώ όταν προγραμματιστούν αποκτούν πολύ χαμηλή αντίσταση

- Η αντίσταση που θα έχει η κάθε αντιασφάλεια μετά τον προγραμματισμό της είναι πολύ σημαντική για τη λειτουργία του κυκλώματος

Αντιασφάλειες (antifuses) (2)

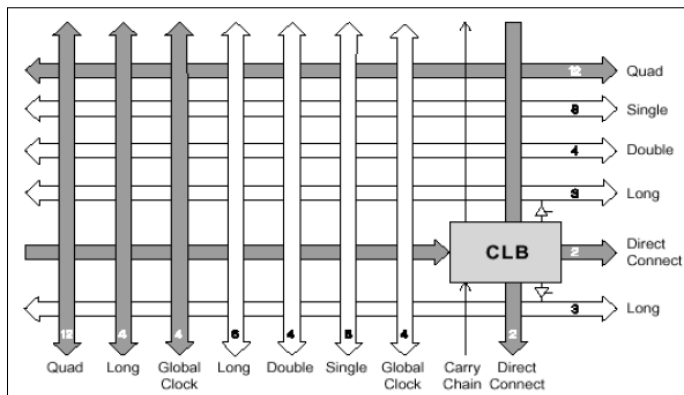
- Για τον προγραμματισμό, τροφοδοτούμε με ρεύμα (περίπου 5 mA)
- Το υψηλό αυτό ρεύμα προκαλεί μεγάλη κατανάλωση ισχύος στη μικρή επιφάνεια της αντιασφάλειας
- Λιώνει ένα λεπτό μονωτικό υλικό, οπότε δημιουργείται κανάλι αγωγής
- Μία προγραμματιζόμενη συσκευή μπορεί να έχει αρκετές αντιασφάλειες (10^5 με 10^6)
- Συνήθως μόνο το 2% από αυτές χρειάζεται να προγραμματιστεί για να προκύψει το τελικό κύκλωμα
- Οι αντιασφάλειες παρουσιάζουν αρκετά προβλήματα αξιοπιστίας καθώς οι ιδιότητες τους αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου.

Προγραμματιζόμενες διασυνδέσεις Xilinx (1)

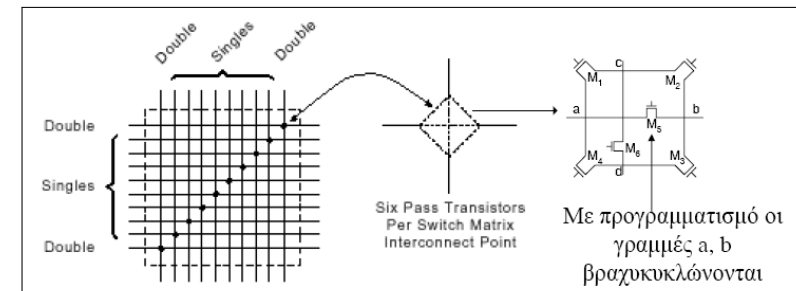
- Οι διασυνδέσεις πραγματοποιούνται από μεταλλικά τμήματα με προγραμματιζόμενα διακοπτικά στοιχεία (switching points) και μήτρες διακοπτικών στοιχείων (switching matrices)
- Τα λογικά τμήματα ονομάζονται CLB (Configurable Logic Blocks) και τοποθετούνται σε διάταξη πίνακα
- Η διασύνδεση των CLB σχετίζεται με κάθε γραμμή και στήλη του πίνακα των διακοπτικών στοιχείων
- Η διασύνδεση των block εισόδου/εξόδου (IOB) διαμορφώνει ένα δακτυλίδι γύρω από τον πίνακα των CLB
- Υπάρχει γενική διασύνδεση (Global Routing) η οποία αποτελείται από εξειδικευμένα δίκτυα (για ρολόι και σήματα με μεγάλο fanout)

Προγραμματιζόμενες διασυνδέσεις Xilinx (2)

- Πέντε τύποι διασύνδεσης ξεχωρίζουν από το σχετικό μήκος των τμημάτων τους: γραμμές μονές, διπλές, τετραπλές, οκταπλές και μακριές
- Υπάρχουν άμεσες διασυνδέσεις που επιτρέπουν γρήγορη ροή δεδομένων μεταξύ γειτονικών CLB και μεταξύ IOBs και CLB

Προγραμματιζόμενες διασυνδέσεις Xilinx (3)

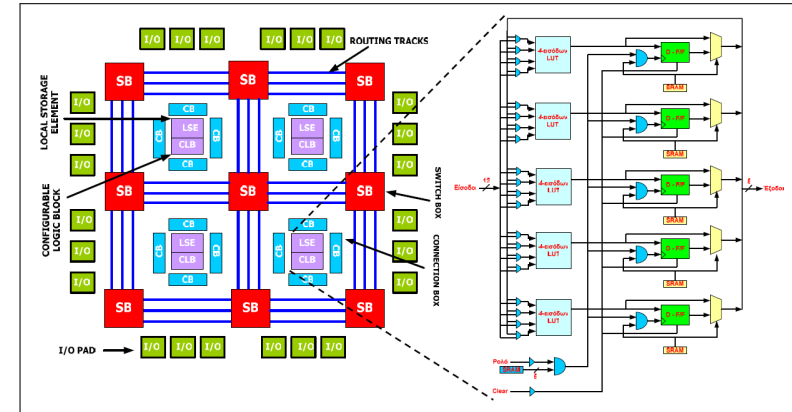

- Οι οριζόντιες και κάθετες μονές και διπλές γραμμές τέμνονται σε ένα σημείο που ονομάζεται προγραμματιζόμενη μήτρα διακοπών (PSM: Programmable Switch Matrix)
- Κάθε μήτρα διακοπών αποτελείται από προγραμματιζόμενα τρανζίστορ περάσματος που καθορίζουν τις διασυνδέσεις μεταξύ των γραμμών

Παράδειγμα αρχιτεκτονικής και φυσικής σχεδίασης FPGA: Η αρχιτεκτονική AMDREL

- Αρχιτεκτονική FPGA για χρήση σε εφαρμογές γενικού σκοπού
- Αποτέλεσμα ευρωπαϊκού ερευνητικού προγράμματος (FP6-IST) με συμμετοχή ελληνικών πανεπιστημιακών ομάδων (AUTH, DUTH)
- Υλοποίηση σε τεχνολογία STM 0.18 μ m
- Κλιμακωτή (scalable) αρχιτεκτονική – Ορθογώνια διευθέτηση των λογικών μπλοκ
- Εξειδικευμένος σχεδιασμός (customized design):
 - Τεχνικές σχεδίασης χαμηλής ισχύος στο BLE (Basic Logic Element)
 - Διερεύνηση (power, delay, area) της σχεδίασης του CLB
 - Νέα αρχιτεκτονική για τον τύπο και τις διαστάσεις του switch box

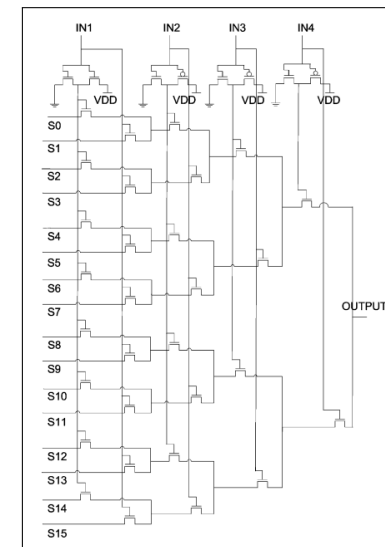
Η δομή του AMDREL FPGA και του CLB του

Το AMDREL FPGA CLB

- Το CLB αποτελείται από έναν αριθμό BLEs που διασυνδέονται σε τοπική δικτύωση
- Οι παράμετροι του CLB είναι: ο αριθμός των εισόδου του LUT (K), ο αριθμός των BLE ανά CLB (N), και ο αριθμός των εισόδων του CLB (I)
- LUT inputs: $K = 4$
- Cluster size: Για την ελαχιστοποίηση της κατανάλωσης ισχύος, η βέλτιστη επιλογή είναι 5 BLEs
- CLB inputs: Υπολογίζεται σύμφωνα με τη σχέση $I = \left(\frac{K}{2}\right) \times (N + 1)$ προκειμένου την υψηλή χρησιμοποίηση των διαθέσιμων BLEs (98%)

Κυκλωματικός σχεδιασμός του LUT

Χαρακτηριστικά του BLE

- Το LUT 4 εισόδων υλοποιείται με τη βοήθεια δομής πολύπλεξης
- Η κύρια διαφορά από έναν τυπικό πολυπλέκτη είναι ότι τα σήματα ελέγχου αποτελούν εισόδους του LUT και οι εισοδοί στον πολυπλέκτη αποθηκεύονται σε κελιά μνήμης (S0-S15)
- Το flip-flop είναι τύπου Double Edge-Triggered Flip-Flop (DETF) καθώς η διπλή ακμοπυροδότηση διατηρεί τον ίδιο ρυθμό δεδομένων στη μισή συχνότητα
- Στα πλαίσια της διερεύνησης για τις καλύτερες επιδόσεις εξετάστηκαν 5 υλοποιήσεις flip-flop της βιβλιογραφίας
- Επιλέχθηκε υλοποίηση με χρήση NMOS αντί για πύλες μετάδοσης λόγω της χαμηλότερης κατανάλωσης ισχύος

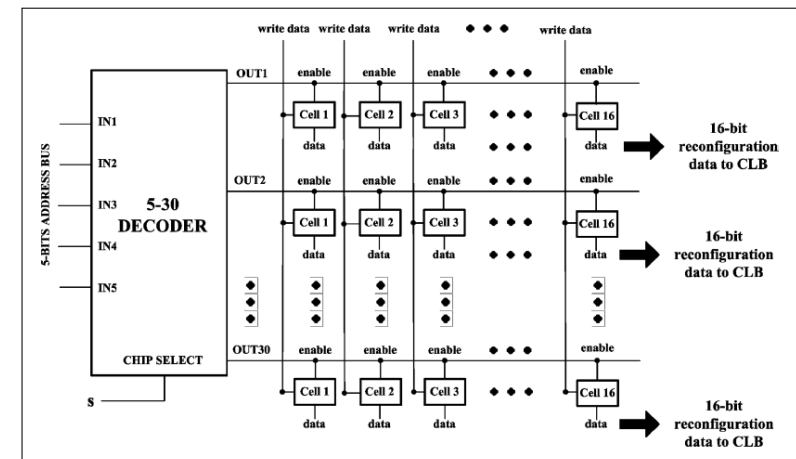
Η αρχιτεκτονική διασύνδεσης

- Είναι τύπου νησίδας (island-based) και βασίζεται σε αποθήκευση RAM
- Παρόμοιου τύπου διασύνδεση χρησιμοποιείται στις συσκευές των εταιριών Xilinx και Lucent Technologies
- Τα λογικά κελιά περικλείονται από κάθετες και οριζόντιες μεταλλικές γραμμές διασύνδεσης οι οποίες τα συνδέουν με τα προγραμματιζόμενα κυτία διασύνδεσης (routing switch)
- Τα κυτία διασύνδεσης αποτελούνται είτε από τρανζίστορ περάσματος είτε από τρισταθείς απομονωτές (ένας για κάθε κατεύθυνση)
- Η διασύνδεση του ρολογιού είναι τύπου δένδρου (H-tree) και χρησιμοποιεί σηματοδοσία χαμηλής διακύμανσης (low-swing signaling) από τα αντίστοιχα κυκλώματα πομπού και δέκτη

Η αρχιτεκτονική διαμόρφωσης του AMDREL FPGA (1)

- Αποτελείται από τα εξής στοιχεία:
 - Κελί μνήμης για την αποθήκευση των ψηφίων προγραμματισμού
 - Στοιχείο τοπικής αποθήκευσης για κάθε πλακίδιο (tile: αποτελείται από ένα CLB μαζί με τα κυτία συνδέσεων εισόδων και εξόδων του)
 - Switch box μαζί με τη μνήμη για τον προγραμματισμό του
 - Αποκωδικοποιητής για τον έλεγχο της διαδικασίας διαμόρφωσης όλου του FPGA
- Κελί μνήμης: 6T με τρανζίστορ ελαχίστων διαστάσεων
- Στοιχεία για μία συστοιχία 8×8
 - Μέγεθος bitstream: 4.2Kb
 - 16-bit data bus, 12-bit address bus
 - 1.4 ns delay για την εγγραφή μίας σειράς των 16 κελιών μνήμης
 - 2100 κύκλοι ρολογιού για τη διαμόρφωση όλου του FPGA
 - Ανεξάρτητη διαμόρφωση για το κάθε πλακίδιο

Η αρχιτεκτονική διαμόρφωσης του AMDREL FPGA (2)

Φυσικά χαρακτηριστικά του AMDREL FPGA

- Χαρακτηριστικά του πρωτότυπου που υλοποιήθηκε σε τεχνολογία STM 0.18 μ m
 - 8 × 8 μέγεθος συστοιχίας (320 LUTs, 320 FFs, 96 I/Os)
 - 1.8V τάση τροφοδοσίας
 - 4.86 × 5.28 mm² επιφάνεια ολοκληρωμένου
 - 2.49 μ sec χρόνος διαμόρφωσης
 - 6 μεταλλικές στρώσεις
 - 1 Βραχείες συνδέσεις, τάση τροφοδοσίας
 - 2 Συνδέσεις βραχείες, τοπικές και μεταξύ cluster, δίαυλοι, γείωση
 - 3 Τοπικές (intra-cluster), κύριες διασυνδέσεις
 - 4 Σήμα ρολογιού, διαμόρφωση
 - 5 Διαμόρφωση
 - 6 Διαμόρφωση

Η φυσική σχεδίαση του AMDREL FPGA (tile layout)

